

Kronoberg kan mer.

Centerpartiet Kronobergs
valmanifest 2026

Centerpartiet

KRONOBERG

Kronoberg är ett län fullt av möjligheter. Här finns entreprenörskap, starka lokalsamhällen och människor som varje dag bidrar till utveckling och framtidstro. Men för att hela länet ska kunna växa behövs en politik som ser hela Kronoberg – både stad och landsbygd.

Centerpartiet vill bygga ett samhälle där människor har friheten att forma sina liv, där företag kan växa och skapa jobb och där välfärden finns nära människor i hela länet.

Vi tror på kraften i lokala lösningar, på ansvar för kommande generationer och på ett jämställt samhället där fler får möjlighet att lyckas. Genom att satsa på kunskap, trygg vård och en stark grön omställning kan Kronoberg fortsätta vara ett län där människor vill leva, arbeta och utvecklas.

God och lika vård i hela Kronoberg

Vårdcentralerna är basen för en god och nära vård för alla kronobergare. Det ska finnas två fullvärdiga akutsjukhus i länet - i Ljungby, där verksamheten stärks igen, och i Växjö, där beslut snarast måste tas om var och hur framtidens sjukhus ska byggas. Riktade insatser behövs för att stärka barnhabiliteringen, behandlingen av kvinnosjukdomar och barn- och ungdomspsykiatri. Förebyggande insatser för bättre folkhälsa behövs också.

Vi vill ha en god och nära vård, där vårdcentralerna är en naturlig del i lokalsamhället. Vårdutbudet ska vara tillgängligt och brett så nära invånarna som möjligt, där du som patient blir sedd och hörd med dina behov. Du som patient ska enkelt kunna följa din remiss i vården, och vi ska ha en tillgänglig vård som det är enkelt att söka till. Som ett led i detta vill vi ha mer vård och färre chefer; genom färre organisationsled och kortare beslutsvägar vill vi frigöra mer resurser till vårdpersonal. God vård ska finnas tillgänglig för alla kronobergare.

1. Vård för dina behov – nära dig

En god vård är en fråga om både innehåll och organisation, och vi ser att Region Kronoberg behöver jobba med båda dessa delar för att vi ska uppnå den bästa vården i vårt län. Det handlar om två fullvärdiga akutsjukhus, Ljungby sjukhus måste förstärkas igen och för Växjö måste beslut tas i sjukhusfrågan. Vi ser att arbetet med folkhälsan prioriterats ner när den i stället borde få större utrymme, och de förebyggande insatserna bör därför förstärkas.

2. Riktade satsningar

Det finns behov av olika riktade insatser. Barnhabiliteringen gör ett viktigt arbete för våra barn och unga med särskilda behov, men vi ser hur habiliteringen har för små resurser för att hjälpa de barn, unga och anhöriga som verkligen behöver insatser. Vi ser också hur många kvinnosjukdomar, exempelvis klimakteriebesvär, har lågprioriterats över tid. Vi kan inte acceptera att sjukdomar som berör halva befolkningen inte tas på större allvar. Vården måste präglas av jämställdhet.

3. Hälsa för både kropp och sinne

Människans mående handlar om både den fysiska och den psykiska hälsan. Vi behöver ta hand om patienter och personer som idag står i kö, men vi måste också göra vad vi kan för att arbeta förebyggande med hälsofrämjande insatser. Den psykiska hälsan måste därför tas på större allvar. Vi vill se en köfri barn och ungdomspsykiatri.

4. Bondförnuft i vården – mer vård och färre chefer

När behoven blir större än vårdens resurser måste rätt prioriteringar göras. Administration och byråkrati växer inom Region Kronoberg när mer tid och resurser borde läggas längst ut i verksamheten. Vi vill ha mer vård och färre chefer och mellanled. Vi vill ha mer av lokalt ledarskap i våra verksamheter, vi vill öka tillgängligheten för dem som behöver vård, och vi anser att avståndet mellan patient och beslutsfattare måste minska.

**Scanna för att läsa
vårt valprogram**

Skolan ger frihet, kraft och framtidstro i hela Kronoberg

Skolpolitiken handlar ytterst om frihet och ansvar. En stark skola ger varje elev kraft att växa och varje bygd möjlighet att leva. När vi satsar på kunskap bygger vi inte bara individers framtid. Vi bygger ett Kronoberg fullt av framtidstro, där människor, idéer och företag kan utvecklas tillsammans.

Vi vill ha en skola som sätter individen i centrum. En skola som ger varje elev friheten, kraften och verktygen att forma sin egen framtid. Alla barn och unga ska mötas av höga ambitioner och ges verkliga möjligheter att lyckas, oavsett var de växer upp, vilken bakgrund de har eller vilket kön de tillhör. Varje elev ska kunna utvecklas utifrån sin egen potential och få stöd att upptäcka sina styrkor och drömmar.

1. En bra skola ger en bättre framtid

En stark och likvärdig utbildning, från förskola till universitet, är avgörande för att hela Kronoberg ska leva, växa och utvecklas. När vi satsar på kunskap, bildning och ansvar investerar vi inte bara i individens frihet. Vi bygger ett samhälle som är fritt, öppet, demokratiskt och hållbart. Det är ett samhälle fullt av framtidstro, där människor, bygder och idéer får växa och blomstra tillsammans.

Frihet förutsätter trygghet. Skolan ska präglas av studiero, respekt och tydliga ramar som ger varje elev möjlighet att utvecklas. Skolan ska vara en plats där ordning och reda kombineras med nyfikenhet och kreativitet. Genom tidiga insatser, nära samarbete med vårdnadshavare och ett aktivt värdegrundsarbete stärker vi både kunskapsutveckling och välmående. Vi vill införa tidig uppföljning av grundläggande färdigheter och säkerställa att stöd sätts in direkt vid behov.

Vi vill införa en ny elevlag som tydliggör elevernas rätt till stöd, trygghet och inflytande. Ingen elev ska lämnas ensam när svårigheter uppstår. Rätten till stöd ska vara tydlig och självklar, och skolor som inte lever upp till sitt uppdrag måste ta ansvar.

Vi vill också reformera betygssystemet så att det öppnar dörrar i stället för att stänga dem. Den hårda godkända-gränsen slår i dag ut många elever i onödan. Vi vill göra det möjligt även med för ungdomar med enstaka underkända betyg att studera ett yrkesprogram. Vi vill också införa fler betygssteg för att synliggör framsteg. Skolan ska uppmuntra ansträngning och utveckling, inte låsa fast unga i tidiga misslyckanden.

2. Framtidens Kronoberg byggs i dagens klassrum

Bra skolor bygger kompetens, ger livschanser och framtidshopp. Kunskap öppnar dörrar till arbete, entreprenörskap och vidare studier. I ett län med stark industri, växande gröna näringar och många småföretag behöver vi en skola som ger både teoretisk bildning och praktisk kompetens anpassat för yrkeslivets olika krav.

Regionen ska därför arbeta för att utbildningsutbudet matchar arbetsmarknadens behov. Lärcentrum och distansutbildningar ska stärkas så att fler kan läsa vidare utan att behöva flytta. Högre utbildning och yrkesutbildning ska vara tillgänglig i hela länet. På så sätt ger vi människor makt över sin framtid och stärker samtidigt Kronobergs konkurrenskraft. Utbildning skapar också förutsättningar för företag att kunna starta, växa och skapa arbetstillfällen i hela vårt län.

Språket är grunden för allt lärande och för delaktighet i samhället. Därför vill vi stärka svenskundervisningen tidigt och utöka möjligheterna till förskola för yngre barn. Tidiga språkinsatser stärker både individens frihet och samhällets sammanhållning.

Vi tror på lärarnas kompetens och ansvar. Mindre detaljstyrning och mer tillit ger utrymme för pedagogiskt ledarskap och utveckling. När professionen får rätt förutsättningar höjs kvaliteten i hela skolan och stärks varje elevs möjlighet att lyckas.

Framtidens klassrum kräver också rimliga villkor för lärarna. Vi vill värna planeringstiden, minska administrationen och anställa fler yrkeskategorier som avlastar. Klasstorlekar ska anpassas efter elevernas behov, särskilt i de lägre åldrarna.

3. Starka skolor bygger levande bygder

En skola med höga ambitioner och lokal förankring är grunden för ett sammanhållet, hållbart och livskraftigt län där både människor och bygder kan växa. Skolan är hjärtat i Kronobergs utveckling och framtid.

För Centerpartiet är skolan inte ett system som ska förvaltas. Den är en frihetsmotor som ska utvecklas. Skolan är mer än en plats för undervisning. Den är en mötesplats, en trygg punkt och en framtidssymbol. I Kronoberg, med både centralorter och mindre orter, är närheten avgörande. Vi vill därför säkerställa att även små skolor på landsbygden får rättvisa ekonomiska förutsättningar.

Det finns många fördelar med mindre enheter för att skapa trygghet, mindre klasser och goda inlärningsmöjligheter. Resursfördelningen måste ta hänsyn till geografiska och socioekonomiska skillnader. Fjärrundervisning i fler ämnen kan säkra tillgången till behöriga lärare utan att elever behöver resa långt. Modern teknik ska användas för att stärka kvaliteten och inte för att centralisera bort närheten.

Vi vill också skapa ett mer rättvist och samordnat skolval. Antagningen ska vara gemensam och transparent, och kötid ska inte avgöra barns framtid. Skolvalet ska bidra till likvärdighet och sammanhållning i stället för segregation.

Miljö- och klimatarbetet är att ta ansvar för framtidens Kronoberg

Vi vill lyftas klimatfrågans betydelse genom att sätta fokus på lokala initiativ, innovation och individens möjlighet att bidra. Vi strävar efter att kombinera minskade utsläpp med skapandet av nya arbetstillfällen och ett starkare lokalt näringsliv. Med en framtidsinriktad och inkluderande politik, tydliga regelverk samt ett starkt lokalt engagemang vill Centerpartiet leda länet mot en mer hållbar framtid.

Vi vill se fler åtgärder för att stoppa klimatförändringarna. Klimatförändringarna är inte bara ett globalt problem utan påverkar även lokala ekosystem, jordbruk och infrastruktur. Därför måste vi agera på flera nivåer. Det handlar om att skapa lösningar som är relevanta för det lokala samhället, där lokala insatser kan vara avgörande.

Centerpartiets syn på klimat, miljö och jobb präglas av ett tydligt fokus på att förena minskade utsläpp med ökad sysselsättning. Utsläppen ska ner och jobben ska bli fler!

Klimatförändringarna är ett globalt hot som påverkar vardagen för oss alla, och det krävs konkreta och snabba insatser både lokalt och nationellt för att möta dessa utmaningar.

En central punkt är att vi vill satsa på mer lokalproducerad mat och förnybar energi. Genom att stärka det lokala skogsbruket, använda skogsråvara som ersättning för fossila produkter, inte riva utan bygga ut småskalig vattenkraft osv vill partiet skapa en hållbar utveckling där både miljön och ekonomin gynnas.

1. Grön energi och klimatsmart omställning

- **Främja förnybar energi:** Vi vill satsa på sol-, vind- och bioenergi samt underlätta för småskaliga producenter att sälja el till nätet.
- **Tekniksprång:** Vi ser en stark teknisk utveckling som måste stöttas, därför vill vi stödja företag och driva på i kommunerna än mer i arbetet för smartare och bättre metoder och tekniska lösningar, allt från den lilla åtgärden till stora satsningar som koldioxidinfångning.
- **Klimatsmarta transporter:** Vi vill fortsätta investera i laddinfrastruktur för elfordon och främja kollektivtrafik, cykel- och gångvägar. Särskilt fokus läggs på att skapa bättre förbindelser mellan orter och hårdgöra beläggningen på de viktiga cykelstråken så att den håller god standard hela året.
- **Energieffektivisering:** Vi vill ge stöd till fastighetsägare för energieffektiva renoveringar och omställning till fossilfria värmesystem.

2. Hållbart skogs- och jordbruk

- Ekologiskt och klimatsmart lantbruk: Vi vill stimulera utvecklingen av ekologiskt jordbruk och ge stöd till lantbrukare som vill ställa om till mer hållbara metoder.
- Aktivt skogsbruk – vår bästa klimatnytta: Förvaltningen av Kronobergs skogar ska präglas av balans mellan produktion och biologisk mångfald. Skogsbruket är en hörnsten i den gröna omställningen som skapar både klimatnytta och hållbar tillväxt. Vi vill stärka skyddet av hotade arter och naturmiljöer genom ett nära samarbete med skogsägarna. Äganderätten, frivillighet och stimulanser ska vara utgångspunkter i avsättningen av skyddsvärd natur och skälig ekonomisk ersättning ska vara en självklarhet.
- Lokala råvaror: Vi vill stärka marknaden för lokalt producerade livsmedel för att minska transporternas klimatpåverkan och gynna lokala företagare.

3. Rent vatten och frisk natur

- Skydda vattenkvaliteten: Vi vill ha ökade insatser för att minska utsläpp av näringsämnen och bekämpningsmedel i sjöar och vattendrag.
- Återställning av våtmarker: Vi vill öka restaurering av våtmarker för att förbättra vattenkvalitet, motverka översvämningar och stärka den biologiska mångfalden, allt ska göras i nära samarbete med markägaren.
- Friluftsliv och naturturism: Vi vill utveckla Kronobergs natur- och kulturmiljöer för ökad tillgänglighet. Besöksnäringen är en framtidsbransch som med rätt förutsättningar skapar både företagsamhet och arbeten.

4. Cirkulär ekonomi och minskade utsläpp

- Stimulera återbruk och återvinning: Vi vill att Kronoberg ska ligga i framkant när det gäller cirkulära affärsmodeller och återvinning av material.
- Minska avfall: Vi vill stärka insatserna för att minska engångsförpackningar och främja reparation och återanvändning.
- Stöd till klimatsmarta företag: Vi vill skapa incitament för företag att utveckla miljövänliga produkter och tjänster.